

Dokumenty kierowcy to podstawa

O co kierowcy ciężarówek pytają najczęściej? Jednym z głównych powodów telefonowania na numer interwencyjny Ogólnopolskiego Centrum Rozliczania Kierowców (OCRK) jest brak aktualnych dokumentów w kabinie pojazdu. To jedno z nagminnych przewinień, za które trzeba zapłacić grzywnę, gdyż procedura odwoławcza jest niezwykle trudna. Tylko w tym roku odnotowano ponad 360 zgłoszeń od polskich truckerów w tym zakresie i z roku na rok jest ich coraz więcej. Dlatego przypominamy, o czym bezwzględnie należy pamiętać, realizując umowy międzynarodowe.

Dokumenty podstawowe w pojeździe

Realizowanie przewozów międzynarodowych jest bardziej wymagające dla kierowców niż krajowe podróże służbowe, także pod względem biurokracji. Każdy kierowca zawodowy wyruszający z transportem za granicę powinien po pierwsze posiadać prawo jazdy, wypis z licencji transportowej oraz zapisy dotyczące czasu pracy.

*Warto jednak pamiętać, że obecne przepisy krajowe, które zwalniają kierującego pojazdem z obowiązku posiadania **dowodu rejestracyjnego oraz dowodu zawarcia polisy OC**, obowiązują jedynie w Polsce. Jeśli wybieramy się w trasę zagraniczną, również te dokumenty powinny znajdować się w pojeździe. Dowód rejestracyjny jest dodatkowo dokumentem, potwierdzającym ważne badania techniczne pojazdu, choć, o czym powiemy później, nie zawsze takie potwierdzenie wystarczy – podkreśla Ireneusz Czulak, ekspert Ogólnopolskiego Centrum Rozliczania Kierowców (OCRK).*

Uwaga, ważny jest też **list przewozowy**. Jednak w odróżnieniu od krajowego, który nie ma konkretnego wzoru, musi on być sporządzony zgodnie z określonym schematem, uregulowanym na podstawie konwencji CMR.

Pracownik delegowany – obowiązki pracodawcy

Służby kontrolne krajów Wspólnoty regularnie sprawdzają legalność zatrudnienia i przestrzegania praw socjalnych pracowników. Dlatego niezwykle istotne jest, aby kierowca posiadał w pojeździe wszystkie dokumenty, które mogą potwierdzić, że nie pracuje „na czarno” i że respektowane są jego prawa w szczególności te dotyczące stawek, według których otrzymuje wynagrodzenie.

*Każdy przewoźnik przed realizacją przewozu zobligowany jest do **zgłoszenia faktu delegowania pracownika do pracy na terytorium danego państwa**. Dokonuje go w odpowiednim systemie internetowym, dla kierowców delegowanych do Austrii, Niemczech, Francji, Włoch, Belgii i Finlandii. We wszystkich tych państwach, za wyjątkiem Niemiec, kierowca musi okazać w razie kontroli na drodze zaświadczenie o delegowaniu – przekonuje Ireneusz Czulak. – Dobrze jest mieć przy sobie przetłumaczoną umowę o pracę. Wymagają jej na przykład służby kontrolne z Francji, Włoch, Austrii i Finlandii. Zalecamy również, aby kierowca, realizując transport międzynarodowy, posiadał w pojeździe tzw. **zaświadczenie A1**, które potwierdza ubezpieczenie społeczne opłacane w kraju wspólnotowym.*

Kary za brak dokumentów

Za brak dokumentów może grozić grzywna nawet w wysokości kilkunastu tysięcy złotych. Co więcej, nie wszystkie kontrole kończą się jedynie nałożeniem mandatu za brak dokumentów w pojeździe. W większości przypadków to dopiero początek problemów.

W ostatnim czasie mieliśmy co najmniej kilka takich sytuacji, gdy, oprócz kary, uruchomione zostało dalsze postępowanie mające na celu zweryfikowanie, czy był to tylko jednostkowy błąd czy celowe zaniechanie wykonywania obowiązków administracyjnych oraz wypłaty wynagrodzenia. Dodatkowo w osobnych pismach informowano także samych kierowców o toczącym się wobec ich pracodawców postępowaniu wyjaśniającym, które ma na celu ewentualne wyrównanie różnic w wypłacanym im wynagrodzeniu – **wyjaśnia ekspert OCRK.**

Z życia wzięte

Skontrolowano na przykład kierowcę, który nie dysponował dokumentem potwierdzającym zgłoszenie go do wykonywania pracy na terenie Austrii (druk ZKO3T). Nie miał również przy sobie zaświadczenia A1, które potwierdza opłacanie składek ubezpieczeniowych w Polsce. Dlatego urząd podatkowy, zgodnie z § 33 austriackiej ustawy o zwalczaniu dumpingu płacowego i socjalnego, postanowił o wyznaczeniu tymczasowego zabezpieczenia w wysokości 6000 euro, czyli 25 000 złotych. Kierowca, aby móc kontynuować trasę, musiał opłacić kaucję. Kwota zabezpieczenia została wyliczona jako ewentualne sankcje w kwotach: 1000 euro za brak dokumentu A1, 1000 euro za brak dokumentu ZKO3T (zgłoszenia), 4000 euro ze względu na podejrzenie braku wypłaty kontrolowanemu kierowcy wynagrodzenia minimalnego obowiązującego w Austrii w analizowanym okresie oraz w miesiącach wcześniejszych.

Zaświadczenie o aktualnym badaniu technicznym

Problemy pojawiają się jednak nie tylko w przypadku kontroli obowiązków związanych z delegowaniem pracowników. Ostatnio coraz częściej kary nakładane są z powodu braku dokumentów potwierdzających aktualne badania techniczne pojazdu. W większości państw wystarczającym dokumentem do weryfikacji, czy pojazd przeszedł wszystkie niezbędne badania, jest wpis i pieczęć w dowodzie rejestracyjnym tego pojazdu. Wynika to z Dyrektywy PEiR 2014/45/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie okresowych badań zdatności do ruchu drogowego pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz uchylająca dyrektywę 2009/40/WE, której artykuł 10 stanowi:

*1. Stacja kontroli pojazdów lub, w stosownych przypadkach, właściwy organ państwa członkowskiego, który przeprowadził badanie zdatności do ruchu drogowego pojazdu zarejestrowanego na jego terytorium, wydaje dla każdego pojazdu, który pozytywnie przeszedł takie badanie, **poświadczenie na przykład w postaci wzmianki w dowodzie rejestracyjnym pojazdu, naklejki, świadectwa lub jakiegokolwiek innej łatwo dostępnej informacji.** (...)*

*3. Do celów swobodnego obrotu **każde państwa członkowskie uznaje poświadczenie wydane przez stację kontroli pojazdów lub właściwy organ innego państwa członkowskie zgodnie z ust. 1.***

Jednak od jakiegoś czasu zmieniła się praktyka kontrolna na terenie Węgier, gdzie wymagane jest dodatkowo zaświadczenie o przeprowadzeniu badania technicznego, wydane przez diagnostów na stacji kontroli pojazdów – **mówi Ireneusz Czulak z OCRK.** Jak informuje ZMPD, zgodnie z doniesieniami przewoźników w przypadku kontroli na terytorium Węgier brak takiego dokumentu może skończyć się mandatem nawet w wysokości 800 000 UHF (ponad 10 tys. zł).

Przewóz na potrzeby własne

W takim przypadku niepotrzebny jest na przykład CRM. Okazuje się jednak, że co kraj to obyczaj i trzeba być przygotowanym na różne niespodziewane zdarzenia. Przykładem takiego jest historia z Włoch, kiedy to jeden z kierowców zadzwonił na telefon interwencyjny OCRK z informacją, że inspektorzy zamierzają ukarać jego pracodawcę za brak dokumentu CMR w przypadku przewozu wykonywanego na potrzeby własne. Firma przewoziła własne produkty pomiędzy swoimi magazynami w związku z tym nie był to transport zarobkowy i list przewozowy nie był wymagany. Kara, która groziła przedsiębiorcy, to 4000 euro. Jednak dzięki przesłaniu tłumaczeń konwencji na język włoski, sankcji udało się uniknąć, a kierowca mógł kontynuować wykonywany przewóz – **podsumowuje ekspert.**

OCRK Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

ul. Karpacza 24/U2c, 43-300 Bielsko-Biała, NIP: 5472148876, REGON: 243433883, e-mail: biuro@ocrk.pl
Infolinia: 801 00 63 01, tel. +48 33 470 06 00, fax. +48 33 470 06 01, www.ocrk.pl Numer KRS: 0000704301; SĄD REJONOWY W BIELSKU-BIAŁEJ
VIII WYDZIAŁ GOSPODARCZY KRAJOWEGO REJESTRU SĄDOWEGO; Kapitał zakładowy: 100 000 PLN